

Београд -- На данашњи дан, пре тачно две деценије, након низа спорних покушаја међународне заједнице да се реши косовска криза, из базе у Авијану полетели су први авиони.

Авиони су наредних 78 дана бацали бомбе по војним и цивилним циљевима широм земље.

Истовремено, из команде НАТО-а из дана у дан стизала су "објашњења" да је свака људска жртва, уништена болница, школа, мост, медијска кућа... само - колатерална штета.

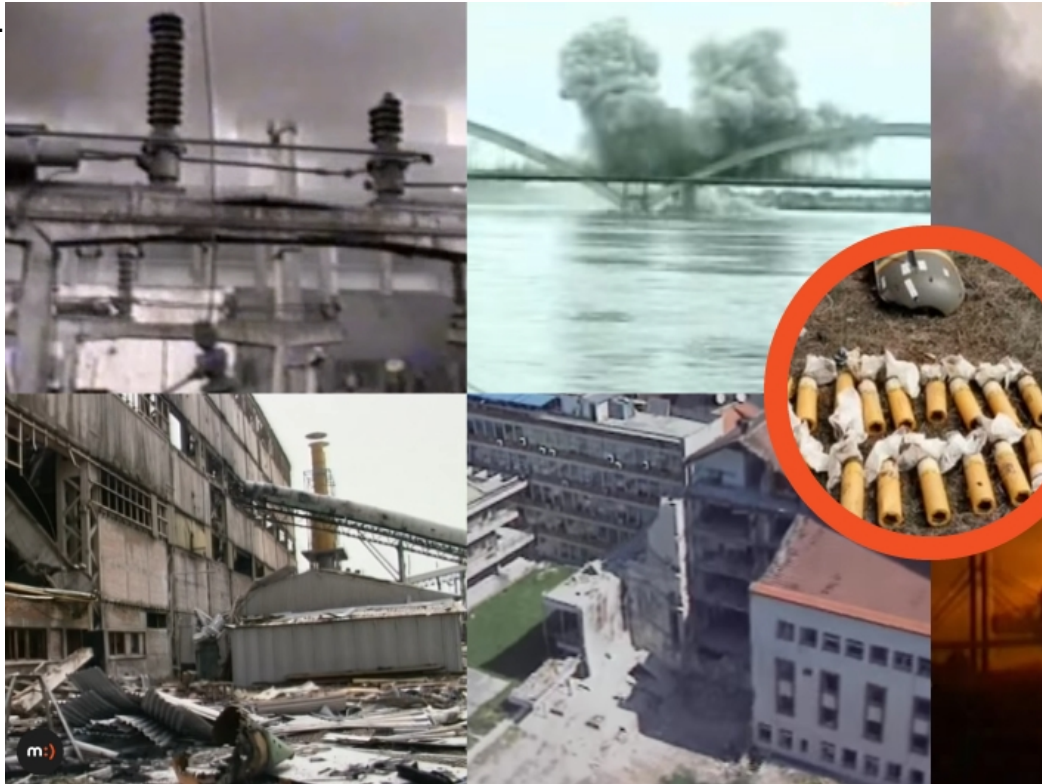
Војна интервенција на СРЈ почела је 24. марта око 19:30, по наређењу тадашњег генералног секретара НАТО Хавијера Солане, а влада у Београду исте ноћи је прогласила ратно стање.

Првих дана, земљу је надлетало 70 борбених авиона, а њихов број се временом повећавао тако да је било и до 400 полетања дневно.

Према подацима стручњака из Србије, до 10. јуна забележено је 18.168 авио полетања, из НАТО базе наводили су да их је било 38.004, од тога 10.484 ватрених дејства, док су остало била извиђања, летови танкера, авакса ...

Напади на СРЈ вршени су са бродова у Јадрану, из четири ваздухопловне базе у Италији, а неке операције извршавали су и бомбардери који су полетали из база у Западној Европи, па и из САД.

За све ове године, од појединих званичника могло чути да изражавају жаљење због колатералих жртава, али не и извињење, јер се интервенција алијансе и даље карактерише као оправдана.

Бројни званичници, међу којима је и стални представник Русије у ОЕБС-у Александар Лукашевич упозоравају да је уз последице које је СРЈ поретпела највећи проблем тај што поука није извучена, што и даље постоји пракса примене "двоструких стандарда" и једностраног и селективног тумачења норми међународног права.

Одлуком о тој војној интервенцији на СРЈ, сматрају бројни критачари одлуке која је донета без сагласности УН, успостављен је модел за интервенције и у Авганистану, Либији, Сирији, Ираку, Сомалији, Јемену, Малију и што је још горе, крај се не види - најављују се нове у Венецуели, Никарагви, Куби, Ирану...

Према наводима дипломата, интервенција је допинела и порасту нуклеарног наоружања, јер су се мале и средње земље уплашиле да такође могу постати жртве.

Обарањањем Ф 117, РВ и ПВО СРЈ су у првих пет дана НАТО агресије, током које је бачено или лансирано 19.000 тона бомби и ракета, изненадили америчко ратно ваздухопловство.

"Невидљива" летелица Ф 117, коју радари не могу да примете и која је симбол моћи и неуништовости америчке технологије, завршила је у њиви код Буђановаца.

Према проценама војних стручњака, из 2016. године, бомбардовање СРЈ, без сагласности Савета безбедности УН, коштало је НАТО око 43 милијарде долара и била је једна од пет најскупљих интервенција, међу којима су и рат против тероризма, уследио након 11. септембра, и онај у Вјетнаму.

Током тих 78 дана уништено је око 50 одсто производних капацитета земље, углавном у Србији.

Британски стручњаци су укупну штету проценили на милијарду долара, а домаћи на 30 и више милијарди.

Према домаћим подацима страдало је више од 2.500 људи, а рањено пет пута више.

Хјуман рајтс воч наводи да је број жртава био између 488 и 527, и то у Србији 201, на КиМ између 278 и 317, а у Црној Гори осморо, док Фонд за хуманитарно право, наводи да је убијено 454 цивила и 300 припадника оружаних снага.

Покушају да се избегне бомбардовање и реши косовска криза претходила су три скупа и три неискене понуде међународне заједнице.

Били су то процес у Рамбујеу, конференција у Паризу и јасан разговор Холбрука и Милошевића - којим је председнику СРЈ поручено да, ако не прихвати папир који се стави пред њега, Солана ће дати знак и авиони полетети из Авијана.

Лествица захтева, како је рекла и Медлин Олбрајт, подизана је свакодневно, што је био и циљ такозване "међународне заједнице", како сведоче учесници ових преговора у име српске стране, да би се Милошевић оптужио да није прихватио споразум.

Према наводима Владислава Јовановића, амбасадора СРЈ при УН, идеја о бомбардовању већ тада је била је стара десетак година, и датирала је од времена када је амерички сенатор Боб Дол у Приштини обећао независност.

Први човек САД Бил Клинтон делегацији америчких Срба рекао је да оно што је дато Милошевићу ни он не би потписао, али и то да би прекид напада довео у питање кредибилитет НАТО-а, САД и његов.

Слично је поновио и Хенри Кисинџер.

Годину дана касније стигла је нова потврда из Стејт Департмента од портпарола и једног од главних сарадника Медлин Олбрајт, Џејмса Рубина, да је одлука бомбардовању већ раније донета.

"Стварна намера САД била је да започне рат у који ће увући Европу, руководећи се циљем да се делегација СРЈ доведе у положај да просто не може да потпише документ... да се Срби морају учинити одговорним како би се прешло у војну акцију", рекао је Рубин.

Бомбардовање је завршено 10. јуна.

Дан раније, представници ВЈ и НАТО потписали су у Куманову Војно-технички споразум, којим је прецизирано повлачење снага ВЈ са Косова и улазак у покрајину међународних војних трупа.

Те прве трупе, које је чинио 37.200 војника Кфора из 36 земаља, ушле су на КиМ 12. јуна.

(Танјуг)